

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

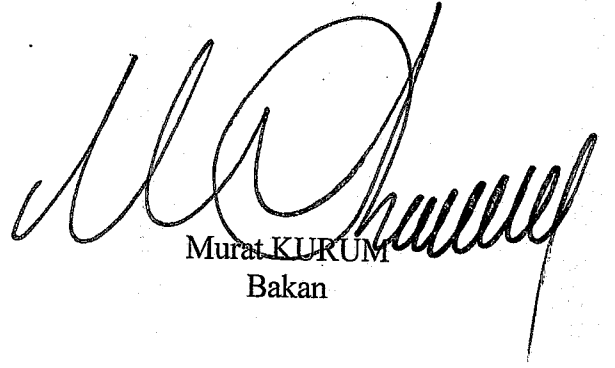
Sayı :30824082-6101926859
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2021
.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 12 Sayfa)
- Cevap Yazısı (151 Adet, 272 Sayfa)

7/45154	GK-159	7/50118-50138	47440 GK 2	49215	45874 GK 168
7/46624	GK-774	7/50159	47990	49216	45875 GK 168
7/47875		7/50161	48146	49217	47140 GK 181
7/48134		7/50163	48147	49218	47141 GK 181
7/48135		7/50164	48148	49315	48149
7/48136		7/50165	48300	49316	48150
7/48534		7/50168	48301	49437	48292
7/49427		7/50563	48302	49438	48294
7/49429			48414		48943
			48415		48942
			48416		48879
			48417		49048
			48607		
			48608		

7/48543

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/48543 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Erzincan Kemaliye İlçesi, Ağıl, Gümüşçeşme, Harmankaya Köyleri ile Sivas Divriği İlçesi, Duruköy, Çobandurağı Köyleri arasında bulunan alanda, Fimar Mermer Madencilik A.Ş. tarafından yapılması planlanan demir ocağı kapasite artışı ve kırma, eleme, zenginleştirme tesisi ile atık depolama tesisi projeleri projesi ile ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci başlatılmıştır. ÇED başvurusuna göre beş ayrı noktada madencilik çalışması planlanmaktadır. Mayıs 2017 tarihinde 10.871,3 hektarlık alan için işletme ruhsatı verilen maden ocağının kapasitesi, işletme yapılan bölümde 240 hektara çıkartılmak istenmektedir. Kapasite artışına gidilmek istenmesine ve toplantının yürütülmesi için firma yetkilisi olarak gösterilen kişinin yetki belgesinin olmamasına yöre halkı tepki göstermiş, ÇED toplantısına katılmamıştır. Kemaliye (Eğin) Güneşi-Yukarı Fırat Doğa ve Çevre Platformu yaptığı açıklamada, demir madeni adı altında altın madenciliğinin yapılmak istendiği iddiasında bulunmuştur. Erzincan İl'inin, doğası, tarım alanları, ormanları, su varlıkları uzun zamandır altın madenleri nedeniyle tahrip edilmektedir. Türkiye'deki en büyük ikinci altın madeni olan Çöpler Altın Madeni, Erzincan İliç İlçesi'nde, Fırat Nehri'nin kenarında bulunmaktadır. Madende kullanılan binlerce ton sülfürik asit, binlerce ton siyanür nehrin suyu kirleterek, tüm tarım alanlarını, yaşam alanlarını tehdit etmekte, insan sağlığına ve canlı yaşamına telafisi imkânsız zararlar vermektedir.

Projenin ÇED raporunda, " ÇED alanları; tarım alanları, çayır-mera alanları ve orman alanları üzerinde kalmaktadır. Proje kapsamında çalışmalara başlamadan önce tarım alanı, bağ ve bahçeler için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununa göre tarım dışı kullanım izni alınacaktır. Mera alanları için 4342 sayılı Mera Kanununun 14.Maddesine göre uygun olarak tahsis amacı değişikliği için izin alınacaktır. 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında orman sayılan alanlar için kamulaştırma söz konusu olmadığından orman izni alınarak çalışmalara başlanacaktır." Bilgisi yer almaktadır. Demir maden için kapasite artışı talep edilen alanda; tarım arazileri, çayır, mera ve orman alanların bulunması, yörede mevcut altın madenlerinin neden olduğu tahribatlar dikkate alınmadan yeni maden ruhsatlarının verilmesi, bölgenin daha büyük bir tehdit ile karşı karşıya kalmasına ve doğrudan halkın yaşam hakkı ihlaline neden olacaktır.

Bu bağlamda;

1-Bölgede bulunan madenlerin; doğaya, tarım alanlarına, su varlıklarına verdiği zararlar ortada iken, söz konusu proje için kapasite artışı istenmesi mevcut sorunları daha da derinleştirecektir. Maden ocağının kapasite artışı için izin verilecek midir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak projeden vazgeçilmesi için girişimleriniz olacak mıdır?

2-Şirketin kapasite artışı adı altında altın madeni açacağı iddiaları Bakanlığınızca araştırılmakta mıdır?

3-Bakanlığınız, çevreyi ve yaşam alanlarını korumak için mücadele eden yöre halkının projeye verdikleri haklı tepkileri dikkate alacak mıdır?

4-Yörede bulunan altın madenin Fırat Nehri'nin suyuna siyanür ve tehlikeli kimyasallarla kirlettiğine ilişkin iddialar araştırılmış mıdır? Bakanlığınız gerekli incelemeleri yapmış mıdır? Sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

5-Bölgede son yıllarda artan kanser vakaları ile madenlerin su varlıklarına ve tarım alanlarına bıraktıkları zehirli atıkların bağlantısı araştırılmış mıdır? Bu konuda ilgili Bakanlık ile işbirliği yapılmakta mıdır?

6-Proje alanında mevcut madenlerin çevreye, tarım alanlarına, su varlıklarına verdiği zararlar incelenmekte midir? Madenler hangi sıklıkta ne şekilde denetlenmektedir? Denetlemelerde yönetmeliklere ve ÇED raporuna aykırı faaliyette bulunan maden tespit edilmiş midir? Bunlara ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?

7-Kış aylarında Fimar Madencilik şirketi yetkilisinin, projeye itiraz eden yöre halkına "Buraya 200 jandarma yığarım" şeklinde tehditte bulunduğu iddiaları doğru mudur?

CEVAP

Su kirliliğinin önlenmesi, su kalitesinin korunması ve atıksularının bertarafına ilişkin çalışmalar, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir.

Proje konusunda halkı bilgilendirmek görüş ve önerilerini almak amacıyla; 07.05.2019 tarihinde Erzincan İli, Kemaliye İlçesi, Ağıl Köyünde ve 08.05.2019 tarihinde Sivas İli, Divriği İlçesi, Kesme Köyünde halkın katılım toplantıları düzenlenmiş ve bu toplantıda halktan gelen görüş ve öneriler değerlendirilmiştir.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine mevcut denetim elemanı sayısı göz önünde bulundurularak azami sıklıkta denetimler yapılmaktadır. Ayrıca çevre denetimlerinin, risk analizine dayalı tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır.

Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Ayrıca fiilin diğer kanunlara göre suç oluşturması halinde Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların uygulanması için adli makamlara suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Çevre Denetimi Yönetmeliği'nin 22. Maddesinde Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatınca gerçekleştirilecek Birleşik Denetimler için Yıllık Denetim Programı bir önceki yılın Aralık ayında hazırlanmaktadır. Kaza, ihbar, şikâyet gibi durumlarda veya Bakanlıkça gerek görüldüğü hallerde denetim programına bağlı olmaksızın birleşik ve/veya ortam bazlı denetimler yapılmaktadır.

Bakanlığımız kayıtlarında e-Denetim modülü üzerinde yapılan inceleme de Erzincan İlinde Madencilik Sektöründe 01.01.2019-06.08.2021 tarihleri arasında 62 denetim yapılmıştır. Yapılan 5 denetim de 296.927 TL idari para cezası uygulanmıştır.